

**Til Esbjerg, Varde og
Vejen kommuner**

Tonne Kjærvej 65
7000 Fredericia
Tel. +45 70 10 22 44
Fax +45 76 24 51 80

info@energinet.dk
www.energinet.dk
cvr-nr. 28 98 06 71

Rettelsesblad vedr. ændringer til baggrundsrapporter og VVM-redegørelse for Horns Rev 3 samt indkomne bemærkninger fra Esbjerg, Varde og Vejen kommuner

27. februar 2014
SZI/SZI

Nedenstående rettelser forventes at blive indarbejdet i den endelige version af VVM-redegørelsen for Horns Rev 3 med tilhørende baggrundsrapporter inden den bliver offentliggjort den 7. maj 2014. Der kan herudover komme øvrige bemærkninger til VVM-redegørelsen, når Energistyrelsens stjernehøring hos relevante myndigheder er afsluttet:

Underboring Hennegårds Klitter

Energinet.dk er af mulige kommende entreprenører blevet anbefalet en ændret anlægsmetode til genanvendelse af boremudder ved gennemførelse af underboring under Hennegårds Klitter. Nedenfor ses udkast til metodebeskrivelse. Metodebeskrivelsen og de eventuelle påvirkninger bliver indarbejdet i den reviderede VVM-redegørelse og de respektive baggrundsrapporter inden offentliggørelse.

I forbindelse med Horns Rev 3 havmøllepark skal anlægget ilandføres ved Houstrup Strand. Som en del af ilandføringen skal der udføres en ca. 1000 m lang styret underboring med exit punkt på stranden og entry punkt ved samme lokalitet som blev anvendt ved Horns Rev 2. Underboringen udføres i tre på hinanden efterfølgende etaper hhv. pilotboring, reaming og itrækning af rør.

Under pilotboring og reaming anvendes der boremudder, som føres tilbage til et recirkulationsanlæg der er placeret ved entry-punktet på den østlige side af klitten. Der vil under reamingen, hvor det hul der etableres under pilotboringen gradvis gøres større, skulle føres boremudder fra exit-punktet til entry-punktet.

I den forbindelse ønskes der etableret en midlertidig rørføring fra exit-punktet til entry-punktet for nem og sikker overførsel af boremudder til recirkulationsanlægget. Rørføringen vil blive etableret af PE-rør der

sammensvejses henover klitområdet. PE-rørene vil have en diameter på op til 200 m.

Røret vil blive ført langs allerede eksisterende adgangsveje og vil således være placeret let tilgængeligt. Udlægningen af rørene vil ske med et let køretøj eller via et wirespil, således det sker med minimal belastning mod terrænet og på den mest skånsomme måde. Samtidig vil en sådan rørføring indgå som en del af beredskabet i tilfælde af utilsigtet blow-up i terrænet, i det boremudder der utilsigtet er kommet til overfladen kan bortpumpes via denne rørføring.

En alternativ løsning vil være, at boremudderen transporteres fra exit-punktet til entry-punktet ved hjælp af lastvogne/traktorer. Dette vil dog medføre, at boremudderen skal transporteres over en strækning på ca. 15 km, da der er begrænset adgangsforhold – som var fremgangsmetoden for HR2. Det estimeres, at der skal anvendes op imod 15 traktorer der skal køre kontinuert i en periode på 5-10 dage. I forbindelse med anlægsarbejdet, skal der være mulighed for at arbejdet kan pågå igennem hele døgnet i de kritiske etaper, hvilket kan/vil medføre, at køretøjerne ligeledes skal køre i døgndrift. Ligeledes medfører det, at der ses en større mulighed for, at der skal udlægges jernplader langs stranden for at sikre transportmuligheden.'

Visualisering

Der forventes at ske justeringer vedr. belysning af havmøllerne jf. gældende lovgivning og -vejledninger.

Kumulative effekter

Der vil ske mindre justeringer/opdateringer af beskrivelserne af de kumulative effekter ved yderligere udbygning af transformestation Endrup (affødt af COBRACable projektet).

Bemærkninger fra Esbjerg Kommune

'Natur & Vandmiljø's bemærkninger til VVM redegørelse og miljørapport for Havmøllepark Horns Rev 3

Bemærkningerne i det efterfølgende er både til *VVM-redegørelsen og miljørapporten for Havmøllepark Horns Rev 3* men også til den tekniske rapport *Horns Rev 3 Havmøllepark, Naturinteresser på land*, der danne grundlaget for VVM-redegørelsen.

Tekniske rettelser

En ting, der går igen i både den tekniske rapport samt i redegørelsen, er at ikke alle de § 3-beskyttede områder er tegnet ind på figurene. Det er samtidig meget svært på kortbilagene at se, hvilke naturområder der er tale om, specielt hvor der ligger flere naturområder samlet, f.eks. ved Sneum Å. Samtidig falder eng- og søsignaturen i et med baggrundskortet. Det kunne hjælpe med et lille kortudsnit i lokalitetsbeskrivelserne samt en mere tydelig signatur.

På fig. 13 i den tekniske rapport og fig. 19.22 i redegørelsen mangler moseområdet, mose – 143, sø – 146 og sø – 147 i lokalitetsbeskrivelserne.

På fig. 14 i den tekniske og fig. 19.19 i redegørelsen mangler engområdet, eng – 155 i lokalitetsbeskrivelsen.

På fig. 15 i den tekniske rapport og fig. 19.23 i redegørelsen mangler engområdet, eng - 138 i lokalitetsbeskrivelsen. Mast 16 står i kanten af denne eng, hvilket ikke er med i den tekniske rapport. For foto på side 95 i den tekniske rapport er der angivet at sø - 153 er levested for stor vandsalamander, hvilket ikke er angivet i lokalitetsbeskrivelsen for søen. Hvilket er det rigtige?

Området ved Vejrup (9)

Området fredskov - 60 og sø - 153 på fig. 19.23 i redegørelsen er en oplagt lokalitet for birkemus. *Projekt Birkemus 2007-2009* fandt at birkemus er væsentlig mere udbredt end tidligere antaget. Det kan således ikke udelukkes at der er birkemus tilstede på de lokaliteter, der er egnet til det. Natur & Vandmiljø mener at kabeltracéet skal føres udenom skoven, samt uden om de nærliggende søer, sø - 148, sø - 149 og sø - 154. Samtidig skal traceéet ikke føres imellem disse søer, for at minimere risikoen for at padder falder i kabelgraven.

Odder

I forhold til odder, bliver der gennem hele redegørelsen henvist til, at odder vil kunne søge uforstyrrede steder hen. Dette vil dog ikke gælde for ynglende odder, hvilket der skal tages hensyn til, såfremt det ved underboring vil give anledning til forstyrrelser i ådalene eller i andre potentielle yngleområder for odderen.

Padder

Al erfaring viser, at der vil gå padder til under anlægsfasen. Derfor bør man, for at i møde gå dette som afværgeforanstaltning, i detailprojekteringen undersøge, om der er lodsejere, der kunne være interesseret i et paddevandhul. Udgravning af nogle nye vandhuller, vil ikke være særlig bekostelig, hverken økonomisk eller tidsmæssigt, hvis de tænkes ind tidligt i projektet, så de kan graves mens maskinerne er området.

Overfladevand og korrosionsprodukter

Esbjerg Kommune har på baggrund af oplysningerne i VVM-redegørelse og miljørapporten vurderet, at der ikke vil være en forøget risiko for udledning af korrosionsprodukter fra ledninger og master ved udvidelsen af transformerstation Endrup. Dette vurderes på baggrund af at forsinkelsesbassinet udvides, så der ikke sker en forøgelse af udledning af overflade- og drænvand til grøftesystemet Omme-Øster Bæk.'

Bemærkninger fra Varde Kommune

..Forvaltningen finder at naturdelen af rapporten generelt er meget fyldestgørende. Der er naturligvis enkelte overraskelser i materialet, herunder blandt andet fund af Bilag IV arten Stor Vandsalamander en del steder. Denne art er ikke tidligere konstateret i Varde Kommune.

Arbejdsmetoden og afværgeforanstaltninger er som aftalt ved formøde og vurderes at være acceptable i forhold til naturinteresserne - herunder Natura 2000 interesserne. Der kan dog eventuelt efterfølgende blive stillet vilkår i forbindelse med dispensationen efter naturbeskyttelsesloven, hvis der vurderes at være særlige hensyn at varetage for de enkelte naturområder. Det tilsendte materiale er således ikke systematisk gennemgået på nuværende tidspunkt idet

vurderingen i forhold til dispensationen ønskes foretaget når arbejdsarealet er endeligt fastlagt.

Varde Kommune har tidligere givet dispensation til undersøgelser af undergrunden i hedeområdet, hvor kablet skal underbores klitterne med henblik på at mindske risikoen for blow-outs af bentonit.

Afværgeforanstaltninger for padder i form af anlæg af et antal nye vandhuller vurderes på lidt længere sigt at være en udmærket løsning. Når den endelige placering er fastlagt vil Varde Kommune foretage evt. sagsbehandling af disse efter planloven.

Har ikke yderligere bemærkninger til materialet.'

Bemærkninger fra Vejen Kommune

- 'Side 27, hvor teksten: "der er repræsenteret af hedesletterne, som er dannet under afsmeltningen af iskapen under seneste istid, dvs. Weichsel for ca. 15.000 år siden" nok bør slettes, den gør afsnittet uforståeligt.
- Figur 19.6. Her er vist de første og forældede vindmølleområder for Vejen. Områderne er reduceret. Se [Link til hjemmeside](#).
- Konkret er det vindmølleområderne, der i hvidbogen har nr. 4 (Jernbæk) og nr. 5 (Holsted N), der potentielt kan blive berørt af linjeføringen af jordkablet. De to områder er nævnt i redegørelsen side 36 på en fin måde, men konsekvenserne er ikke beskrevet.....()'